KAJ KJE KDAJ
V NARODNEM DOMU IN MARIBORU

št. 2, 1997

UVODNIK

INSAJDERSKA DISTANCA

Maribor je mesto, ki ga imam rad, obenem pa mi gre na živce. Če sem natančen, grem pravzaprav sam sebi na živce, kadar sem v tem mestu. Razlog za takšen shizofren odnos je najbrž ta, da sem se v Mariboru rodil, umrl bom pa očitno kje drugje.

No, saj ne, da bi me to begalo. To dvojnost po eni strani raje izkoriščam kot kombinacijo insajderske distance, s katere znam Maribor opazovati, in naklonjenosti, ki je sicerščnji Ljubljančani ne zmorejo iz privoščljivosti ali zaradi trapastih predsodkov.

Zaneslo me je že v marsikatero mesto, po velikosti ali pomembnosti podobno Mariboru. Bil sem recimo v Gradcu, na Reki, v Saarbrücknu, Avignonu, Dijonu, Besançonu, Rouenu, Trstu, Lausanni, Oxfordu, Brightonu. Vem, kako živijo s kulturo ali brez v Århusu, Bergenu, Krakovu. V vsakem od teh mest imajo nekaj: v enem festival, v drugem umetniško skupino, v tretjem univerzo, v onem altersceno – v kakšnem morda tudi nič od tega. To niso metropole, to so regionalni centri. Značilno za ta mesta je, da je v njih blazen dolgčas. Baje.

Vsi so prepričani, da Maribor velja za dolgočasno mesto, vendar se nihče več ne spomni, kdo je trditev lansiral: so Mariborčani v to prepričali Ljubljančane ali obratno? Kdo komu verjame in kdo to sploh trdi? In zakaj so po drugi strani Mariborčani tako prekleto ponosni na svoje mesto, obenem pa tudi nesrečni, da je dolgočasno? Zdi se mi, da tu nekaj ne gre skupaj: zakaj bi bili ponosni, če ne bi imeli biti na kaj, in zakaj bi bili nesrečni, ko pa bi jim lahko bilo vseeno?

Maribor je tipičen primer zmotne (samo)predstave, ki temelji na tej čudni slovenski mešanici samokritičnosti in sprijaznjenosti. Slovenci se vedno primerjajo s tujci, vendar si o njih delajo utvare. Morijo se z mračnimi zrcalnimi podobami, ki pa v marsikaterem primeru kažejo veliko lepšo – ali natančneje rečeno: ustreznejšo – sliko kakor tiste, ki si jih jemljejo za normo.

Moj bog, če se hoče Maribor primerjati z Londonom, potem prav rad verjamem, da je videti kot najhujša možna depresija! Ampak zakaj se raje ne primerja z Rouenom? Ste bili kdaj v Rouenu? Krasno mesto, Flaubertov rojstni kraj, Monet mu je naslikal katedralo – toda Maribor je zanj kulturna prestolnica Evrope!

V Sloveniji se še ne ve čisto dobro, kaj je za koga primerno ali ne, kaj se komu spodobi in kaj ne. Tudi Mariborčani morda še ne vejo, da je zanje primeren natanko tak nivo kulture, kakršnega imajo – no, približno tak: naj kar še malo napredujejo! –, in da se ne spodobi kar naprej govoriti, da je njihovo mesto dolgočasno.

Marko Crnkovič

KULTURA IN PUST

DVE MUHI NA EN MAH

Pustna sobota v znamenju slovenskega kulturnega praznika oziroma, »ta veseli dan ali Prešeren je umrl« (kot je nekoč zapisal cenjeni pisec našega tokratnega uvodnika), bo letos, ker je pač tako naneslo, v simbiozi s praznikom norcev. Slovenski kulturni praznik + praznik norcev = praznik slovenskih kulturnih norcev (kar je v bistvu čisto v redu).

Naš in Vaš praznik bomo v Narodnem domu tokrat obeležili s tradicionalnim norokulturnim pustovanjem v znamenju zagrebškega enterteinerja Željka Vukmirice, ki mu bodo asistirali ljubljanski rock n'rollerji Don Mentony Band in Janez Bončina-Benč. Seveda smo naštudirali tudi čisto poseben pustni menu in organizirali nekaj mamljivih nagrad za najbolj izvirne maske. Na pustno nedeljo pripravljamo tudi letos, dopoldne in popoldne, pustno rajanje za najmlajše. Tako Romana Krajnčan z avtorskim projektom lastnih skladb, kot Meta in Robert – tista dva iz Cicibanovega in Pilovega hulahopa, ki bosta prireditev povezovala, so dobri stari znanci mariborskega podmladka iz otroškega Lenta.

Brigita Pavlič

SLUŽKINJI

Delo Služkinji Jeana Geneta je prva večja samostojna gledališka produkcija Narodnega doma. Poljski režiser Janusz Kica je v vloge vseh treh ženskih likov postavil moške. Služkinji Claire in Solange odlično upodabljata Brane Šturbej in Alojz Svete, v vlogo Gospe pa se je imenitno vživel gospod Radko Polič-Rac. Asistentka režiserja je Branka Nikl Klampfer, nič manj pomembni niso tudi soustvarjalci predstave izza odra, na čelu z izvršnim producentom predstave Marjanom Rajbenšujem.

VZPODBUDA ZA NADALJEVANJE

Lastna ustvarjalna gledališka produkcija Narodnega doma seveda ni slučaj. Narodnodomske perspektive so usmerjene tja, kjer obstajajo v gledališki ponudbi določene vrzeli. Na stičišču komponent kot so tematsko privlačno delo, režija, ki temelji na odličnih igralcih, izvirni scenski minimalizem, nizki stroški predstave in uspešno opravljen »šnelkurs« iz gledališke produkcije za odgovorno ekipo Narodnega doma, se je rodil dogodek, zaradi katerega je naše mesto v svoji kulturni ponudbi spet malo bolj zanimivo. Naši Služkinji pa sta nenazadnje zablesteli tudi zaradi toplih, prijateljskih in pozitivne energije polnih odnosov med vsemi sodelujočimi, ki so se kalili ob najbolj nemogočih urah v kratkem času, ko je predstava nastajala.

Racova, Funfova in Lojzetova nazorna demonstracija moško-ženskega principa v Genetovih Služkinjah doživlja z mariborskimi predstavami velik uspeh, prihajajo pa tudi že vabila za gostovanja v drugih slovenskih krajih. Uspeh pomeni za Narodni dom novo vzpodbudo, da z lastno gledališko produkcijo nadaljujemo tudi v prihodnje.

SLUŽKINJI JEANA GENETA BOSTA V MESECU FEBRUARJU NA SPOREDU V NARODNEM DOMU:
4., 5., 15., 17., 20., 21., 22., 23., 24., 25. IN 26. FEBRUARJA OB 20. URI
TER 2. IN 16. FEBRUARJA OB 21. URI.

EKIPA ZA VELIKE STVARI

OBISKOVALCI SO NAM POVEDALI:

Mitja Rotovnik – direktor Cankarjevega doma

»Delo samo je izjemno kvalitetno. Rukavini je uspel veliki met, ker ima odlično umetniško ekipo in sijajne tri igralce, ki so bili ne le na ravni teksta, ampak so ga celo presegli. Izredno sem zadovoljen. Moja sodelavka Uršula Cetinski je takoj po aplavzu »pocukala« Rukavino za rokav in mu ponudila dva termina v mesecu marcu v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma.«

Dragica Petrovič – režiserka

»Čeprav se je Narodni dom formiral šele pred nekaj leti, že predstavlja alternativo SNG Maribor. Vsako mesto potrebuje komedijo oziroma predstave, ki niso tako spektakularne in so ustvarjene z manjšimi sredstvi v primerjavi s Pandurjevo produkcijo. Več je dogodkov, več lahko ljudje izbirajo. Vse čestitke tako produkciji Narodnega doma kot tudi tehniki, predvsem pa igralcem.«

Milena Muhič – igralka

»To je verjetno eden največjih do sedaj ustvarjenih projektov Narodnega doma. S takšno ekipo se dajo narediti velike stvari. Očarana sem. Vtise pa še zbiram, saj sem nekoč tudi sama igrala v tej predstavi.«

Črt Mesarič – direktor Nove Ljubljanske Banke v Mariboru – glavni sponzor predstave

»Lepa predstava. Odlična igra v čudovitem in nenavadnem ambientu. Vesel sem, da je Narodnemu domu uspel takšen projekt in verjamem, da bo takšnih in podobnih projektov v Narodnem domu še več.«

Matjaž Latin – režiser

»V tako kratkem času izredno dobra predstava. Všeč mi je bila – je kratka in jedrnata. Narodnemu domu želim še več takšnih uspehov.«

Ines Šturbej

»Ker sem na Braneta pač čustveno vezana, bom odgovorila le na kratko: super, mislim, da jim je uspelo.«

SLUŽKINJI

Vtise sta zbrala naša stalna sodelavca iz študentskih vrst: Mateja Šemrl in Robi Majcen, oba študenta EPF Maribor, fotografije: Peter Vernik.

FEBRUAR V NARODNEM DOMU

6. FEBRUARJA OB 18. URI
V GALERIJI KIBLA
V NARODNEM DOMU

DRUŠTVO POPOTNIKOV VAGANT

literarno-glasbeni večer
ob kulturnem prazniku s skupino
JE BELA CESTA

7. FEBRUARJA OB 21. URI
V GALERIJI KIBLA
V NARODNEM DOMU

NINO DI KONGO BONGO

koncert skupine tolkalk in tolkalcev
Nina Mureškiča

8. FEBRUARJA OB 20. URI
V NARODNEM DOMU

PUSTOVANJE

Igrajo Don Mentony Band
in Janez Bončina Benč
Povezuje: Željko Vukmirica

9. FEBRUARJA OB 11. IN 16. URI
V NARODNEM DOMU

PUSTOVANJE ZA OTROKE

Nastopajo: Romana Krajnčan,
Meta in Robert

13. FEBRUARJA OB 18. URI
V GALERIJI KIBLA
V NARODNEM DOMU

DRUŠTVO POPOTNIKOV VAGANT

Ana Volk: SEVERNA AFRIKA
dia projekcija s predavanjem

14. FEBRUARJA OB 21. URI
V GALERIJI KIBLA
V NARODNEM DOMU

JAZZ KONCERT

ZLATKO KAVČIČ (tolkala)
s člani zasedbe Paola Conteja

18. FEBRUARJA OB 19.30 URI
V KAZINSKI DVORANI

4. ABONMAJSKI KONCERT KOMORNEGA CIKLUSA

AMY LYNN BARBER, tolkala (ZDA)
Sodelujejo: Martin Konjajev
(Slovenija), Elvira Happ (Hrvaška),
Miroslav Kemjar (Češka) – tolkala
Spored: L. Matoušek, P. Smadbeck,
C. Deane, F. Rzewski, D. Hollinden,
M. Miki
Za abonente in izven

Izvrstna tolkalistka Amy Lynn Barber je diplomirala na bostonski univerzi, magistrirala na univerzi v Massachusetts in doktorirala iz glasbenih umetnosti za tolkala in glasbeno zgodovino. Leta 1989 je dobila Fulbrightovo štipendijo in se preselila v Prago, kjer si je pridobila sloves odlične solistke in komorne glasbenice ter pedagoginje.

Že dve leti jo poznamo kot članico orkestra Slovenske filharmonije in odlično komorno glasbenico, ki jo še posebej zanima sodobna literatura za tolkala.

19. FEBRUARJA OB 20. URI
V NARODNEM DOMU

4. ABONMAJSKA PREDSTAVA CIKLUSA KOMEDIJA V NARODNEM DOMU

John Godber: IZBACIVAČI
Režija: Matko Raguž
Igrajo: Sreten Mokrovič,
Rene Bitorajac, Tarik Filipovič,
Mario Mirkovič
Teatar EXIT, Zagreb
Za abonente in izven

Zadnja hit predstava Teatra Exit je moderna sočna komedija polna dinamike in staccato rapa, ki jo z izredno scensko energijo, mimiko, pesmijo in plesom ustvarjajo štirje izvrstni mladi igralci.

20. FEBRUARJA OB 18. URI
V GALERIJI KIBLA
V NARODNEM DOMU

DRUŠTVO POPOTNIKOV VAGANT

Alenka Kren: ZIMBABVE
dia projekcija s predavanjem

21. FEBRUARJA OB 19.30 URI
V KAZINSKI DVORANI

VEČER SAMOSPEVOV

DRAGICA KOVAČIČ, mezzosopran
NATAŠA VALANT, klavir
Spored: R. Schumann, H. Wolf,
L. M. Škerjanc, R. Simonitti, J. Pavčič,
Ant. Lajovic, S. Hubad
Za izven

Po uspešnem koncertu v Ljubljani se Dragica Kovačič z izborom samospevov pretežno slovenskih skladateljev predstavlja tudi domačemu občinstvu.

27. FEBRUARJA OB 18. URI
GALERIJA KIBLA
V NARODNEM DOMU

DRUŠTVO POPOTNIKOV VAGANT

Vili Podgoršek: MADAGASKAR
dia proekcija s predavanjem

28. FEBRUARJA OB 20. URI
V SODNEM STOLPU

GLASBENO-PLESNA PREDSTAVA

ON JE BIL VETER
MELITA OSOJNIK – vokal,
JASNA KNEZ – ples,
LADO JAKŠA – klavir

Pesmi iz avtorskega projekta Melite Osojnik se gibljejo med šansonom in balado, celotna zgradba in način izvedbe pa diha v jazzovskih barvah. Tekste so prispevali Neža Maurer, Manca Košir, Ana Rostohar in Veno Dolenc. Večino uglasbitev so priskrbeli Teo Bard, Lado Jakša in Blaž Jurjevič.

KAJ-KJE-KDAJ namenja Narodni dom vsem, ki imajo radi kulturo in veselje. Novice pripravljata Brigita Pavlič in Uroš Mencinger, foto Matjaž Melliwa, oblikovanje in slika na naslovnici Didie Šenekar, računalniški prelom Katarina Visočnik, tisk Leykam, sponzor Neto d.o.o.
NARODNI DOM, Kneza Koclja 9, Maribor, telefon (062) 229-4000.